

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-235/14

**Safe Interenvíos SA
prieš
Liberbank SA ir kt.**

(Audiencia Provincial de Barcelona prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Finansų sistemos apsauga nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui — Direktyva 2005/60/EB — Deramo klientų tikrinimo priemonės — Direktyva 2007/64/EB — Mokėjimo paslaugos vidaus rinkoje“

Santrauka – 2016 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo (penktoji kolegija) sprendimas

1. *Teisės aktų derinimas — Finansų sistemos apsauga nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui — Direktyva 2005/60 — Kredito įstaigų pareiga imtis deramo savo klientų tikrinimo priemonių — Nacionalinės teisės nuostatos, leidžiančios taikyti sustiprinto deramo tikrinimo priemones įstaigoms ar asmenims, kuriems taikoma direktyva, kai kyla įtarimų dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo — Leistinumai*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/78, 5, 7 straipsniai, 11 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnis)

2. *Teisės aktų derinimas — Finansų sistemos apsauga nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui — Direktyva 2005/60 — Minimalus suderinimas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60, iš dalies pakeista Direktyva 2010/78)

3. *Teisės aktų derinimas — Finansų sistemos apsauga nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui — Direktyva 2005/60 — Kredito įstaigų pareiga imtis deramo savo klientų tikrinimo priemonių — Šių įstaigų galios nustatyti deramo tikrinimo priemones — Ribos — Priežiūros funkcijos, kurių turi atlikti kompetentingos institucijos, paisymas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/78, 8 straipsnio 2 dalis, 9 straipsnio 5 dalis ir 37 straipsnis; Direktyvos 2007/64, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/111, 21 straipsnis)

4. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai — Draudimas — Apimtis*

(SESV 56 ir 57 straipsniai)

5. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai — Finansų sistemos apsauga nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui — Direktyva 2005/60 — Kredito įstaigų pareiga imtis deramo savo klientų tikrinimo priemonių — Nacionalinės teisės nuostatos, leidžiančios kredito įstaigai taikyti sustiprinto deramo tikrinimo priemones mokėjimo įstaigai — Leistinumai — Sąlyga — Proporciumo principo paisymas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/78, 5 ir 13 straipsniai)

6. *Laisvė teikti paslaugas — Įsisteigimo laisvė — Apribojimai — Pateisinimas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais — Vertinimas atsižvelgiant į bendruosius teisės principus — Priemonių, neatitinkančių pagrindinių teisių, neleistinumai*

(SESV 52 ir 62 straipsniai)

7. *Prejudiciniai klausimai — Priimtinumas — Būtinybė Teisingumo Teismui pakankamai patikslinti faktines aplinkybes ir teisės nuostatas — Apimtis*

(Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnis; Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnis)

8. *Prejudiciniai klausimai — Teisingumo Teismo jurisdikcija — Ribos — Nacionalinio teismo jurisdikcija — Faktinių bylos aplinkybių nustatymas ir vertinimas — Teisingumo Teismo išaiškintų nuostatų taikymas*

(SESV 267 straipsnis)

1. Direktyvos 2005/60 dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/78, 5, 7 straipsniai, 11 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais, viena vertus, leidžiama taikyti standartinio deramo klientų tikrinimo priemones kai klientai yra finansų įstaigos, prižiūrimos dėl reikalavimų, susijusių su deramo klientų tikrinimo priemonėmis, laikymosi, kai kyla įtarimų dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 7 straipsnio c punktą, kita vertus, reikalaujama, kad įstaigos ir asmenys kuriems taikoma ši direktyva, atsižvelgdami į grėsmės vertinimą, taikytų sustiprinto deramo klientų tikrinimo priemones situacijose, kurios dėl savo pobūdžio gali sudaryti didelę pinigų plovimo arba teroristų finansavimo grėsmę, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalį, kaip antai lėšų pervedimo atveju.

Iš tiesų, neatsižvelgiant į Direktyvos 2005/60 11 straipsnio 1 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, pagal jos 7 ir 13 straipsnius iš valstybių narių reikalaujama užtikrinti, kad subjektai, kuriems taikoma direktyva, tuomet, kai klientai patys yra subjektai, kuriems taikoma ši direktyva, taikytų standartinio deramo klientų tikrinimo priemones pagal šios direktyvos 7 straipsnio c punktą, ir sustiprinto deramo klientų tikrinimo priemones pagal 13 straipsnį esant situacijoms, kurios dėl savo pobūdžio gali sudaryti didesnę pinigų plovimo arba teroristų finansavimo grėsmę. Be to, net nesant tokių įtarimų ar tokios grėsmės, Direktyvos 2005/60 5 straipsnyje valstybėms narėms leidžiama priimti arba palikti galioti griežtesnes nuostatas, jeigu šiomis nuostatomis siekiama sustiprinti kovą su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu.

(žr. 75 ir 80 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 76 ir 79 punktus)

3. Direktyvą 2005/60 dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, iš dalies pakeistą Direktyva 2010/78, reikia aiškinti taip, kad įstaigos ir asmenys, kuriems taikoma ši direktyva, negali trukdyti vykdyti mokėjimo įstaigų priežiūros funkcijas, kurias pagal Direktyvos 2007/64 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/111, 21 straipsnį turi vykdyti kompetentingos institucijos, ir negali pakeisti šių priežiūros institucijų. Direktyvą 2005/60 reikia aiškinti taip, kad nors finansų įstaiga, vykdydama jai priskirtą klientų priežiūros pareigą, gali atsižvelgti į mokėjimo įstaigos savo klientams taikomas deramo tikrinimo priemones, visos jos priimtose deramo tikrinimo priemonės turi atitikti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmę.

Iš tiesų, pagal Direktyvos 2005/60 8 straipsnio 2 dalį reikalaujama, kad įstaigos ir asmenys, kuriems taikoma ši direktyva, turi galėti įrodyti šios direktyvos 37 straipsnyje numatytoms kompetentingoms institucijoms, kad deramo klientų tikrinimo priemonių, kurių apimtis gali būti keičiama grėsmės pagrindu, atsižvelgiant į atitinkamą kliento, verslo santykių, produkto ar sandorio tipą, mastas yra tinkamas, atsižvelgiant į pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmę. Šiuo klausimu tokios priemonės turi turėti konkretų ryšį su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsme ir būti jai proporcingos. Iš to matyti, kad negalima priimti Direktyvos 2005/60 9 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje numatytos priemonės, kaip antai verslo santykių nutraukimas, atsižvelgiant į šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, kai nėra pakankamai informacijos, susijusios su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsme.

(žr. 86, 87 ir 93 punktus ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 98 ir 100 punktus)

5. Direktyvos 2005/60 dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/78, 5 ir 13 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad nacionalinės teisės aktai, priimti naudojantis diskrecija, kurią valstybėms narėms suteikia šios direktyvos 13 straipsnis, arba kompetencija, numatyta šios direktyvos 5 straipsnyje, turi būti suderinami su Sąjungos teise, visų pirma su pagrindinėmis sutartimis suteiktomis laisvėmis. Nors tokiais nacionalinės teisės aktais, kuriais siekiama kovoti su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, siekiama teisėto tikslo, galinčio pateisinti pagrindinių teisių apribojimą ir nors preziumuojama, kad įstaigos, kuriai taikoma ši direktyva, atliktas lėšų pervedimas į kitas valstybes nei ji įsteigta visada kelia didelę pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmę, yra tinkami užtikrinti šio tikslo įgyvendinimą, vis dėl to šie teisės aktai viršija tai, kas būtina pasiekti tikslui tiek, kiek juose numatyta prezumpcija taikoma visiems lėšų pervedimams ir nenumatyta galimybė jos nugincyti lėšų pervedimo, kuris objektyviai nekelia tokios grėsmės, atveju.

Be to, dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmės vertinimo, atliekant šį vertinimą būtina atsižvelgti bent jau į visus svarbius faktus, galinčius parodyti tam tikro veiksmo, laikytino pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, grėsmę.

(žr. 108 ir 111 punktus ir rezoliucinės dalies 3 punktą)

6. Kai valstybė narė remiasi privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais tam, kad pateisintų nacionalinės teisės aktus, kurie gali kliudyti įgyvendinti laisvę teikti paslaugas, šis Sąjungos teisėje numatytas pateisinimas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į bendruosius Sąjungos teisės principus, visų pirma į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija užtikrinamas pagrindines teises. Taigi šiems teisės aktams numatytos išimtys gali būti taikomos tik tuomet, jei jie atitinka pagrindines teises, kurių laikymąsi užtikrina Teisingumo Teismas.

(žr. 109 punktą)

7. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 114–116 punktus)

8. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 119 punktą)